

τούς συντρόφους του ὀλίγας στιγμὰς πρὸ τοῦ τραγικοῦ αὐτοῦ θανάτου, περιέχουσι θαυμαστὸν μάθημα. «Μὰς ἐξήγει, λέγει εἰς ἐξ αὐτῶν, ὅτι πρέπει νὰ λογιζώμεθα εὐτυχέστεροι ἐκείνων, οἵτινες ἔμειναν ἐπὶ τῶν πλοίων, καθὼ ἔχοντες τὸ πλοσιόνημα νὰ πάσχωμεν πρὸς ἐκπλήρωσιν καθήκοντος».

Πρὶν ἢ ἀπομακρυνθῶμεν τῶν πολιτικῶν χωρῶν, θὰ ἀναμνήσωμεν ὅτι ὁ Γάλλος ναύτης Jules de Blosseville ἀπέθανεν εἰς τὸν πόλον ὡς ὁ Φραγκλίνος. Ἐξελλῶν τοῦ σχολείου ὁ Jules de Blosseville περιῆλθε πρῶτον, ὡς ἐθελοντῆς τοῦ ναυτικοῦ, τὴν Σενεγάλην καὶ τὴν Μαρτινίκαν. Εἰκοσαετῆς ὢν μόλις συμμετέσχε τῆς ἐπιστημονικῆς περιηγήσεως τοῦ πλοίου La Coquille ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ πλοίαρχου Duperry. Ἐν ἔτει 1827 ἐπεσκέφθη τὰς θαλάσσας τῶν Ἰνδιῶν καὶ τῆς Κίνας. Ἐν ἔτει 1833 ἀπέπλευσεν εἰς Γροιλανδίαν ἔχων τὴν διοίκησιν τοῦ πλοίου Lilloise, καὶ ἐχάραξε τὸν χάρτην τοῦ ἀνατολικοῦ μέρους τῆς χώρας ταύτης, ἐνθα ἐπεχείρησε μαγνητικὰς παρατηρήσεις. Καθ' ἣν στιγμὴν ἠτοιμάζετο νὰ ἐπιστρέψῃ, ἐγνώσθη ὅτι εἶχε καταληφθῆ ὑπὸ τῶν πάγων, καὶ ὅτι εἶχε προσομοιωθῆ εἰς Vapna-Fiord. Ἐκτοτε ὁ Blosseville καὶ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἔγιναν διὰ παντὸς ἄφαντοι, μάτην δὲ τὰ πλοῖα Recherche καὶ Aventure ἐπιεράθησαν ν' ἀνεύρωσι τὰ ἴχνη αὐτῶν.

Ἐὰν ἀπὸ τῶν ἀρκτῶν χωρῶν μεταβῶμεν εἰς τὸν τροπικόν, ἀπαντῶμεν ἐπίσης πλεῖστα παραδείγματα ἐξόχου αὐταπαρνήσεως καὶ ἐνδόξου θανάτου. Ἡ Ἀφρική κυρίως παρέχει ἡμῖν ἑκατοστύς τοιούτων παραδειγμάτων, μεταξύ δὲ τούτων ἐκλέγομεν τὰ περιφανέστερα θύματα τῆς διερευνησεως τοῦ μέρους τούτου τῆς γῆνις σφαιρας.

Ὁ René Caillé εἶναι εἰς τῶν πρώτων Εὐρωπαϊῶν, ὅστις ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ἡμετέρου αἰῶνος εἰσέδυσεν εἰς τὸ κέντρον τῆς Ἀφρικῆς, ἐγεννήθη δὲ τὴν 19 Σεπτεμβρίου 1799 ἐν Maugé (Deux-Sèvres). Ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ὅστις ἦτο πτωχὸς ἀρτοποιός, ἀπέθανε νέος, ὁ δὲ René ἔμεινε οὕτω ὀρφανὸς παῖς ἔτι ὢν. Θεῖός τού τις τὸν παρέλαβε καὶ τὸν ἔστειλεν εἰς τὸ σχολεῖον, ὅπου ἔμαθε ν' ἀναγινώσκῃ καὶ νὰ γράφῃ. Κατὰ τὸ δέκατον πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας του ἀντίτυπον τοῦ Ῥοδινῶνος Κρούσου περιῆλθε κατὰ τύχην εἰς χεῖράς του. Τὸ περίφημον τοῦτο βιβλίον τοῦ Δανιὴλ Φόε ἐξῆψε τὴν ζωηρὰν φαντασίαν τοῦ μέλλοντος περιηγητοῦ, καὶ ἐνέπνευσεν αὐτῷ σφοδρὰν ἐπιθυμίαν πρὸς τὰς περιηγήσεις. Τοῦ λοιποῦ ἐγνώριζε τὸν προορισμὸν αὐτοῦ. Εἶχεν ἀκουσεῖ ὅτι οἱ χάρται τῆς Ἀφρικῆς ἐπαρουσίαζον μεγάλα κενὰ, ὅτι ὑπῆρχον χώραι ἄγνωστοι εἰς τὸ μέσον τῆς μεγάλης ἡπείρου. Ὁ Caillé ἦτο δέκα καὶ ἕξ ἐτῶν καὶ εἶχεν ἐξήκοντα φράγκα εἰς τὸ θυλάκιόν του!

Ὁ βίος αὐτοῦ εἶναι αὐτόχρημα μυθιστορία. Ὁ René Caillé μετέβη κατὰ πρῶτον εἰς Ῥοκεφόρτην, ὅπου ἔμαθεν ὅτι δύο πλοῖα ἡ Loire καὶ ἡ Méduse ἠτοιμάζοντο ν' ἀποπλεύσωσιν εἰς Σενεγάλην. Εὐτυχῶς ὁ νέος περιηγητῆς ἔλαβεν ὑπηρεσίαν ἐπὶ τῆς Loire, ἄλλως ἤθελε τύχει μετὰ τοῦ πληρώματος τῆς «Μεδοῦσης» φοβερωτάτου θανάτου. Τὸ ναυάγιον τῆς «Μεδοῦσης» εἶναι ἐξ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα οὐδέποτε λησμονοῦνται.

Ὁ René Caillé ἐπλευσεν εἰς τὴν Σενεγάλην, μετέβη εἰς Ἅγιον Λουδοβικόν, ἐπεσκέφθη τὴν Γουαδελούπην, καὶ ἔλαβε μέρος ὡς ἐθελοντῆς εἰς τὴν περιοδείαν τοῦ Partarrieu εἰς τὴν χώραν τῶν Ἰολόφων, τοῦ Φοντάχ καὶ τοῦ Βονδοῦ. Ἡ περιοδεία αὕτη δὲν ἐπέτυχεν. Ὁ Caillé ἐπανῆλθεν εἰς Γαλλίαν ὅπως ἀπαλλαγθῆ τοῦ πυρετοῦ. Ἀναλαβὼν ἐκ τῶν κόπων αὐτοῦ, ἀνεχώρησεν εἰς Σενεγάλην, καὶ προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὸν βαρῶνον Roger, μέγαν σακαπάνεα τῶν γεωγραφικῶν ἀνακαλύψεων. Μετὰ πολλὰς δυσκολίας κατώρθωσε νὰ λάβῃ παρ' αὐτοῦ ἐμπορεύματα τινα, τὰ ὁποῖα ἐπώλησεν εἰς τοὺς Μαύρους τῆς φυλῆς τοῦ Βουρακκεράχ. Περιπλανηθεὶς ἐπὶ ὀκτὼ μῆνας ἀπὸ κατασκήνωματος εἰς κατασκήνωμα, ἐπροχώρησε διακόσια χιλιόμετρα βορειοανατολικῶς τοῦ Πόλου, μόλις δ' ἐπανελλῶν εἰς Ἅγιον Λουδοβικόν ἀπεράσισε νὰ πορευθῆ εἰς Τιμβουκτού. Ὁ Caillé πτωχότατος ὢν, ὀλίγην ἐνέπνευεν ἐμπιστοσύνην, μάτην δ' ἐζήτησε καὶ ἄλλα ἐμπορεύματα τῷ ἠρνήθησαν καὶ αὐτὸ τὸ διχθατήριον, τοῦ ὁποῖου εἶχεν ἀνάγκην ὅπως μεταβῆ εἰς τὰς ἀγγλικὰς ἀποικίας τῆς Γαμβίας, ἀλλ' ἡ ἀθυμία ἦτο ἄγνωστος εἰς τὴν καρτερικὴν καὶ ἐπίμονον αὐτοῦ ψυχὴν. Ἀναχωρήσας πεζὸς ἀφίκετο εἰς Γορέαν καὶ ἔπειτα εἰς Σιέρρα Λεόνε, καὶ ἐζήτησε τὴν συνδρομὴν τοῦ διοικητοῦ τῆς Φρητόβνης (Free-Town). Ἀποτυχῶν καὶ ἐνταῦθα ἔγινεν ἔμπορος Ἰνδικοῦ, καὶ ἐκέκρθη μικρὰν ποσότητα χρημάτων, δι' ὧν ἠγόρασεν ἐμπορεύματα, λαβὼν δὲ τὸ σχῆμα νέου Αἰγυπτίου ἐξ Ἀλεξανδρείας, ἐπεχείρησε μόνος ἄνευ βοηθείας τινος ἢ προστασίας, μόνον ἔχων στήριγμα τὴν ἀκράδαντον αὐτοῦ θέλησιν, περιηγήσων, ἣν δὲν κατώρθωσαν ἄλλοι περιηγηταὶ ὑπὸ ἰσχυρῶν κυβερνητικῶν προστατευόμενοι.

Ὁ Caillé ἀνεχώρησεν ἐκ Κακουδὶ τὴν 19 Ἀπριλίου 1827, οὐδὲν δὲ εἶχεν ἔκτοτε ἀκουσθῆ περὶ αὐτοῦ, ὅτε περὶ τὰ μέγα τοῦ ἐπομένου ἔτους ὁ ἐπιστημονικὸς κόσμος ἔμαθεν εἰδῆσιν ἐκπληκτικὴν. Γάλλος τις ἀποβίβασθεις εἰς Τουλὼν εἶχε πρῶτος εἰσδύσει εἰς τὰς μυστηριώδεις χώρας τῆς κεντρῶς Ἀφρικῆς καὶ ἐπανήργετο ἐκ Τιμβουκτού. Ὁ ἄγνωστος οὗτος ἦτο ὁ René Caillé. Ἡ ἀφίξις τοῦ ἐνεποίησε μεγίστην ἐντύπωσιν. Πάντες ἐξήταζον τὸν περιηγητὴν, ὅστις εἶχε λύσει μέγιστον πρόβλημα, ἡ δ' ἐν Παισιόσις Γεωγραφικὴ Ἑταιρεία ἀπένευμεν αὐτῷ τὸ ὑποσχεθὲν βραβεῖον εἰς τὸν ἐπισκεφθησόμενον τὴν Τιμβουκτού. Ὅταν

